

دستورالعمل نحوه تاسیس، اداره و انحلال
مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی
تخصصی تحصیلی - تربیتی
۱۳۹۹

سازمان مجتبی کشور
مرکز توسعه پیشگیری
دفتر مشاوره و امور روانشناختی

به نام خداوند حکیم

نظر به اینکه مطابق بند ۶ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی و جزء ۸ بند پ ماده ۵۷ قانون احکام دائمی برنامه ششم توسعه کشور مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۰، صدور پروانه فعالیت برای ایجاد مراکز خدمات مشاوره اجتماعی و روان‌شناختی اجتماعی و همچنین کلینیک‌های روانشناسی بر عهده سازمان بهزیستی کشور می‌باشد؛ این دستورالعمل جهت اجرایی شدن مفاد فوق و آیین‌نامه‌های آن و بند ۶ آیین‌نامه داخلی ماده ۲۶ مصوب ۱۳۹۵ شورای معاونین سازمان بهزیستی، توسط مرکز توسعه پیشگیری تهیه شده است و مبنای کار بهزیستی استان‌ها و کمیسیون‌های صدور پروانه در ستاد مرکزی و استان‌ها خواهد بود.

در راستای تخصصی نمودن مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی، مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی تخصصی تحصیلی-تربیتی با بهره‌گیری از کادری متخصص و باتجربه در قلمرو ارائه خدمات روان‌شناختی و مشاوره‌ای به دانش‌آموزان، دانشجویان و خانواده آنها و با هدف برنامه‌ریزی تحصیلی و ارزیابی موضوعات تحولی، مشکلات و اختلالات یادگیری و ارائه خدمات ارتقایی، پیشگیری و درمانی در دستور کار دفتر مشاوره و امور روان‌شناختی قرار گرفت و دستورالعمل مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی تخصصی تحصیلی-تربیتی تدوین گردید.

با گذشت قریب به یک دهه از تدوین و ابلاغ دستورالعمل تاسیس مراکز مشاوره تخصصی در سال ۱۳۸۵ و بازنگری آن در سال ۱۳۹۱، پس از دریافت بازخورد‌های متعدد از کارشناسان مسئول مشاوره استان‌ها و با توجه به سیاست دفتر مشاوره و امور روان‌شناختی، بازنگری آن مجدداً در دستور کار قرار گرفت. به همین منظور کمیته تخصصی مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی تخصصی تحصیلی-تربیتی در دفتر مشاوره و امور روان‌شناختی تشکیل گردید و

جلسات متعدد طی ساعات متمادی با حضور کارشناسان دفتر و اساتید مجرب دانشگاهی برگزار گردید و بر روی مفاد دستورالعمل بحث و تبادل نظر شد.

ثمره این جلسات، بازنگری جامع در مفاد دستورالعمل مذکور و اصلاح آن به دستورالعمل «مراکز مشاوره تخصصی تحصیلی-تربیتی» است. مزیت این دستورالعمل بر نسخه قبلی آن است که خلأهای قبلی برطرف گردیده و به‌ویژه ملاک صدور پروانه فعالیت، تنها مدرک تحصیلی نیست، بلکه مجموعه امتیازات فرد جهت صدور مجوز در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۱- تعاریف:

۱- دستورالعمل اجرایی موضوع بندهای ۱ تا ۱۲ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت: منظور دستورالعملی است که در آن نحوه صدور و تمدید پروانه فعالیت شرح داده شده است و بعد از این، مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) خوانده می‌شود.

۲- موافقت اصولی: موافقتنامه‌ای است که پس از طی مراحل پیش‌بینی‌شده در این دستورالعمل و آیین‌نامه داخلی ماده ۲۶ توسط کمیسیون ماده ۲۶ استان با اعتبار ۱۸ ماه برای متقاضیان صادر می‌شود تا نسبت به آماده‌سازی ساختمان، تجهیز و تامین نیروی انسانی مورد نیاز و کسب تاییدیه‌های لازم اقدام نمایند. شایان ذکر است، اعتبار موافقت اصولی تنها یکبار و به مدت شش ماه قابل تمدید است.

۳- پروانه فعالیت: مجوزی است که برای شروع و تداوم فعالیت مرکز پس از تجهیز، تامین و معرفی نیروی انسانی مورد نیاز صادر می‌شود.

۴- صاحب امتیاز: به شخص حقیقی یا حقوقی اطلاق می‌شود که پس از طی مراحل پیش‌بینی‌شده، یک یا چند مجوز صادره از سوی سازمان بهزیستی اعم از پروانه تاسیس، پروانه فعالیت را دریافت و اقدام به تاسیس مرکز یا موسسه غیردولتی می‌نماید.

۵- مسئول فنی: شخص حقیقی واجد شرایطی است که از طرف صاحب امتیاز (حقیقی یا حقوقی) به بهزیستی استان معرفی می‌شود و پس از تایید کمیسیون ماده ۲۶ بهزیستی استان، برای وی پروانه مسئول فنی صادر می‌شود تا در مرکز مربوطه مطابق با دستورالعمل تخصصی انجام وظیفه نماید.

۶- مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی تخصصی تحصیلی-تربیتی: مرکزی است که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با کسب پروانه از سازمان بهزیستی تاسیس می‌شود و تحت نظارت آن سازمان خدمات تخصصی

روانشناسی و مشاوره در حوزه‌های تحصیلی و تربیتی به دانش‌آموزان، خانواده‌ها و نهادها و سازمان‌های آموزشی ارایه می‌دهد.

۷- در این دستورالعمل منظور از متخصصان، مشاوران و روانشناسان می‌باشند.

ماده ۲- هدف

هدف از تاسیس مرکز مشاوره و خدمات روانشناختی تخصصی تحصیلی-تربیتی، ارائه خدمات تخصصی روانشناختی و مشاوره‌ای به‌منظور شکوفایی استعدادها، پیشگیری از مشکلات ناشی از شیوه‌های نادرست آموزش و تربیت، ارتقای وضعیت تربیتی و تحصیلی، افزایش رضایتمندی در تمامی مراحل تحصیلی از طریق مشاوره و آموزش به دانش‌آموزان، دانشجویان، والدین، معلمان و سایر آحاد جامعه است.

ماده ۳- شرح وظایف مرکز

۱- ارائه خدمات تخصصی روانشناختی و مشاوره‌ای در حوزه تحصیلی-تربیتی شامل:

- ۱- سنجش و ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان.
- ۲- فعالیت در زمینه انواع مسائل مرتبط با یادگیری مانند آموزش روش‌های یادگیری، اختلالات یادگیری و...
- ۳- برنامه‌ریزی درسی و مشاوره جهت انتخاب رشته تحصیلی
- ۴- تغییر و اصلاح نگرش نسبت به جنبه‌های گوناگون زندگی و تحصیل و ارائه راهکارهایی برای افزایش انگیزه و امید.

- ۵- ارزیابی و تقویت کارکردهای اجرایی مغز (مانند بازداری هیجانی، مدیریت و کنترل احساس و عواطف، مدیریت زمان).
  - ۶- ارزیابی و تقویت تواناییهای شناختی و فراشناختی مغز (مانند هوش، حافظه، تمرکز و خلاقیت).
  - ۷- آموزش و بهبود مهارت‌های اجتماعی و روابط با دیگران.
  - ۸- آموزش و بهبود مهارت‌های زندگی.
  - ۹- توانمندسازی در زمینه هدفمندی زندگی و برنامه‌ریزی صحیح برای رسیدن به آن.
  - ۱۰- آموزش والدین و بهبود شیوه‌های فرزندپروری.
  - ۱۱- استعدادیابی و کمک به شکوفایی استعدادها.
  - ۱۲- مداخله به‌منظور تغییر و اصلاح رفتار.
  - ۱۳- ارزیابی و ارتقای ویژگی‌های اخلاقی و تربیتی.
-
- ۲- تشکیل تیم تخصصی متشکل از متخصصان حوزه تحصیلی-تربیتی و توانمندسازی مستمر آنان.
  - ۳- نیازسنجی، آموزش و توانمندسازی نیروهای تخصصی این حوزه شامل معلمان، مشاوران و سایر فعالان تعلیم و تربیت.
  - ۴- نیازسنجی، آموزش و توانمندسازی مراجعان.
  - ۵- ایجاد ارتباط و انعقاد قرارداد همکاری با مدارس (پس از اخذ مجوز از مراجع ذیصلاح در مناطق آموزش و پرورش) و سازمان‌ها و نهادهای اجتماعی برای انجام مداخله‌های مشاوره‌ای و ارتقای سلامت روان دانش‌آموزان و اعضای خانواده.

۶- ارجاع به سایر مراکز مشاوره تخصصی در صورت عدم تطابق نیاز مراجع با فعالیت‌های تخصصی مرکز مطابق با این ماده

ماده ۴- شرایط و مدارک لازم برای صدور موافقت اصولی، صدور و تمدید پروانه فعالیت صاحب امتیاز مرکز

الف) اشخاص حقیقی

علاوه بر شرایط و مدارک مندرج در دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶)، رعایت موارد ذیل نیز الزامی است.

۱- دارا بودن حداقل مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری در رشته روانشناسی در گرایش‌های تربیتی، عمومی، بالینی کودک و نوجوان، بالینی؛ کارشناسی ارشد یا دکتری در رشته مشاوره در گرایش‌های مدرسه، مشاوره و راهنمایی، خانواده؛ کارشناسی ارشد یا دکترای علوم تربیتی با گرایش‌های برنامه‌ریزی درسی و برنامه‌ریزی آموزشی

تبصره ۱: مرتبط بودن دو مقطع تحصیلی متقاضیان تاسیس مرکز مشاوره و خدمات روانشناختی تخصصی-تحصیلی-تربیتی الزامی است.

تبصره ۲: تجربه کار عملی قبل و بعد از کسب مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری مورد تایید است.

۲- کسب حداقل ۹۰ امتیاز از مصاحبه علمی (طبق جدول شماره یک امتیازبندی که در پیوست آمده است).

۳- دارا بودن حداقل ۱۰۰ ساعت تجربه تخصصی (عملی و آموزشی) مرتبط با حوزه تحصیلی-تربیتی (ارائه گواهی از انجمن‌های علمی معتبر، مراکز دانشگاهی و سایر مراکز مورد تایید سازمان بهزیستی)

۴- دارا بودن شماره نظام و پروانه صلاحیت حرفه‌ای سازمان نظام روانشناسی و مشاوره

۵- ارائه تاییدیه کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی مبنی بر دارا بودن صلاحیت علمی و عمومی و قابلیت‌های مداخلاتی

۶- برای تمدید پروانه فعالیت گذراندن دوره‌های آموزشی حضوری و غیرحضوری تخصصی مرتبط و مورد تایید سازمان بهزیستی منطبق با سامانه آموزش مداوم مشاوران و روانشناسان (LMS) سالانه ۷۲ ساعت (معادل ۹ روز کارگاه ۸ ساعته) ضروری است.

تبصره ۳: صدور مجوز جهت افراد دارای معلولیت جسمی-حرکتی و افراد کم‌بینا/نابینا و کم‌شنوا/ناشنوا بلامانع است؛ مشروط بر اینکه این معلولیت‌ها محدودیتی در اجرای وظایف صاحب امتیاز در ماده ۵ ایجاد نکند.

ب) اشخاص حقوقی:

در صورتی که متقاضی شخص حقوقی باشد، علاوه بر شرایط مندرج برای اشخاص حقیقی و دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) می‌بایست دارای شرایط ذیل نیز باشد:

۱- اهداف اساسنامه آن مرتبط با فعالیت‌های آموزشی، روان‌شناختی و مشاوره‌ای در راستای توانمندسازی گروه هدف (دانش‌آموزان، دانشجویان و...) باشد.

۲- ضروری است دو نفر از اعضای آن دارای مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری در رشته روانشناسی با گرایش‌های تربیتی، عمومی، بالینی کودک و نوجوان، بالینی؛ کارشناسی ارشد یا دکتری در رشته مشاوره در گرایش‌های مدرسه، مشاوره و راهنمایی خانواده باشد. یک نفر از این دو نفر بایستی عضو هیات‌مدیره نیز باشد.

۳- دارا بودن تجارب کاری و گذراندن دوره‌های تخصصی ضروری است.

تبصره ۴: مدارس و موسسات فرهنگی حائز شرایط این دستورالعمل می‌توانند متقاضی تاسیس مرکز مشاوره تخصصی تحصیلی-تربیتی باشند.

ماده ۵- شرح وظایف صاحب امتیاز مرکز

- ۱- مدیریت مالی مرکز (قابل تفویض به مسئول فنی مرکز)
- ۲- عقد قرارداد با همکاران مرکز، تامین حقوق کلیه کارکنان و مسئول فنی طبق توافقات انجام شده
- ۳- پاسخگویی به ادارات دولتی در زمینه مسائل مالی و اداری مرکز
- ۴- معرفی مسئول فنی واجد شرایط
- ۵- نظارت بر حضور و حسن انجام وظیفه مسئول فنی بدون دخالت در مسائل علمی و تخصصی
- ۶- عایت کلیه استانداردها، معیارها، موازین، مقررات، قوانین، بخشنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط
- ۷- تامین نظرات مسئول فنی منطبق با معیارهای تخصصی بر اساس دستورالعمل‌ها و استانداردهای ابلاغی سازمان بهزیستی
- ۸- در صورتی که صاحب امتیاز، مسئول فنی نباشد، مستندسازی تعاملات تخصصی صاحب امتیاز و مسئول فنی و بازخوردهای تخصصی و عمومی ارائه شده و اقدامات انجام گرفته الزامی است.
- ۹- همکاری با مسئول فنی در زمینه به‌کارگیری یا قطع همکاری با مشاوران

تبصره ۱: برای به‌کارگیری مشاوران و روانشناسان نظر مثبت هر دو نفر مسئول فنی و صاحب امتیاز لازم است. برای قطع همکاری نظر هر یک از دو نفر کافی و لازم الاجراست. چنانچه نظر مسئول فنی در این خصوص تامین نشود می‌تواند دلایل خود را مبنی بر عدم همکاری مشاور مربوطه کتبا به سازمان بهزیستی اعلام نماید.

۱۰- انجام مکاتبات رسمی و اداری با سازمان بهزیستی یا سایر ادارات و نهادهای در حوزه وظایف مربوطه

۱۱- بهره‌مندی از توان تخصصی بخش غیردولتی در جهت ارتقا و گسترش فعالیت‌های مرکز

۱۲- تایید گزارش‌های فنی مرکز و پذیرفتن مسئولیت حقوقی آن

۱۳- تغییر یا برکناری مسئول فنی صرفاً در قالب شرایط مندرج در دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) امکان‌پذیر می‌باشد و صاحب امتیاز می‌بایست هرگونه جابه‌جایی و تغییر مسئول فنی و پرسنل را کتبا به سازمان بهزیستی اعلام نماید.

۱۴- تهیه فایل الکترونیکی و نسخه چاپی قراردادهای حقیقی و حقوقی مرکز (اعم از پرسنل و...)

۱۵- صاحب امتیاز می‌تواند برخی یا کلیه وظایف خود را به فرد دیگری تفویض کند ولی در هر صورت مسئولیت پاسخگویی در حوزه وظایف موسس به سازمان بهزیستی و سایر ادارات مرتبط، با خود ایشان خواهد بود.

تبصره ۲: صاحب امتیاز فقط در صورت دارا بودن شرایط ذکرشده در این دستورالعمل می‌تواند خود به‌عنوان مسئول فنی مرکز نیز پروانه دریافت نماید.

۱۶- صاحب امتیاز مرکز می‌بایست کلیه نیروهای مرکز مشاوره را در سامانه سنترز سازمان بهزیستی ثبت نماید و در صورت تغییر نیروها، تغییرات بلافاصله در سامانه سنترز اعمال گردد.

ماده ۶- شرایط و مدارک لازم جهت صدور و تمدید پروانه مسئول فنی مرکز

۱- شرایط و مدارک

علاوه بر شرایط و مدارک مندرج در دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶)، دارا بودن شرایط ذیل نیز الزامی است.

۱- دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد یا دکترای روانشناسی تربیتی، مشاوره مدرسه، روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، مشاوره خانواده و روانشناسی بالینی

تبصره ۱ : ارائه مدارک در دو مقطع تحصیلی مرتبط ضروری است؛ یعنی لازم است هر دو مقطع در یکی از گرایشهای روانشناسی یا مشاوره باشد.

۲- کسب ۱۰۰ امتیاز از موارد ذکرشده در جدول «امتیازبندی جهت متخصصان مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی تخصصی تحصیلی-تربیتی».

۳- حداقل تجربه عملی شامل ۳۰۰ ساعت تجربه عملی قیدشده در جدول امتیازات

تبصره ۲: در جدول امتیازات به این تجربه عملی نیز امتیاز تعلق می‌گیرد.

تبصره ۳: در مناطق کم‌برخوردار ۲۰۰ ساعت تجربه عملی مورد قبول است.

۴- دارا بودن شماره نظام و پروانه صلاحیت حرفه‌ای سازمان نظام روانشناسی و مشاوره

۵- ارائه تاییدیه کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی

۶- برای تمدید پروانه مسئول فنی گذراندن سالانه ۷۲ ساعت (معادل ۹ روز کارگاه ۸ ساعته) دوره‌های آموزشی تخصصی مورد تایید سازمان بهزیستی منطبق بر سامانه آموزش مداوم مشاوران و روانشناسان (LMS) ضروری است.

تبصره ۴: صدور پروانه مسئول فنی جهت افراد دارای معلولیت جسمی-حرکتی بلامانع است.

تبصره ۵: تجربه کار عملی مرتبط، قبل و بعد از کسب مدرک کارشناسی ارشد یا دکترای مورد تایید است.

ماده ۷- شرح وظایف مسئول فنی

- ۱- اجرای استانداردها، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌های ابلاغی از طرف سازمان بهزیستی
- ۲- رعایت ضوابط حرفه‌ای و اخلاقی در مرکز
- ۳- تایید صلاحیت علمی نیروهای تخصصی مرکز مطابق دستورالعمل گزینش علمی و تایید سلامت روان همکاران متخصص مرکز با هماهنگی با صاحب امتیاز (در حیطه فعالیت تخصصی اعلام‌شده از طرف صاحب امتیاز)
- ۴- نظارت بر استانداردها و فعالیت مشاوران و روانشناسان شاغل به کار در مرکز از جنبه علمی و اخلاقی
- ۵- حضور فعال در مرکز که برنامه مشخص آن (ساعات و روزهای حضور مسئول فنی) در تابلو اعلانات مرکز در معرض دید مراجعان نصب گردیده. ساعات حضور مسئول فنی به صورت کتبی به اطلاع ناظر سازمان بهزیستی در استان نیز برسد.
- ۶- مسئول فنی ملزم است حضور خود را در دفتر یا سیستم الکترونیکی حضور و غیاب مرکز ثبت نماید.
- ۷- مدیریت داخلی مرکز و رسیدگی به گردش مالی آن (در صورت تفویض از سوی صاحب امتیاز)
- ۸- مسئولیت تخصصی پرونده کلیه مراجعان بر عهده مسئول فنی می‌باشد و نوع نظارت در این خصوص (به صورت تصادفی) به تشخیص وی می‌باشد. لازم به ذکر است ثبت نظرات تخصصی در حداقل یکسوم پرونده‌ها در هفته به همراه تاریخ، ذکر نام و امضای مسئول فنی الزامی است.

۹- ارائه بازخوردهای شفاهی یا کتبی به مشاوران و صاحب امتیاز مرکز در مواقع لزوم

۱۰- مسئول فنی موظف است در حیطه وظایف تعریف شده در این دستورالعمل در صورت لزوم با سازمان بهزیستی مکاتبه نماید.

۱۱- نظارت بر رعایت تعرفه ابلاغ شده از سوی سازمان بهزیستی کشور

۱۲- شرکت در جلسات، همایش‌ها و دوره‌های آموزشی اعلام شده از سوی سازمان بهزیستی

۱۳- رسیدگی به شکایات مطرح شده از سوی مراجعان و نیروی انسانی شاغل در مرکز در حوزه مسائل تخصصی مرتبط با خدمات مشاوره‌ای و روان‌شناختی

۱۴- قطع همکاری با مشاوران و متخصصان مرکز و اعلام این موضوع به سازمان بهزیستی همراه با ذکر علت (ظرف مدت ۴۸ ساعت)

تبصره ۱: برای قطع همکاری با متخصصان نظر موافق صاحب امتیاز ضروری نیست. در صورت قطع همکاری با متخصصان، اعلام جایگزین الزامی می‌باشد.

۱۵- نظارت بر ورود اطلاعات به سامانه آماری مشاوره طبق آخرین ویراست ابلاغی کتابچه نظام طبقه‌بندی، شماره‌گذاری و تعاریف اختلالات و مشکلات روانی-اجتماعی سازمان بهزیستی

۱۶- همکاری با ناظرین سازمان بهزیستی، رفع مشکلات مرکز طبق موارد اعلامی توسط ناظرین، گزارش تخلفات به صاحب امتیاز جهت رفع مشکلات.

۱۷- ارائه گزارش تخلف صاحب امتیاز یا عدم تامین نظرات تخصصی مسئول فنی توسط ایشان به سازمان بهزیستی

۱۸- برگزاری جلسات هم افزایی برای صاحب امتیاز، مشاوران و روانشناسان حداقل ماهی یکبار

۱۹- برگزاری جلسات هم اندیشی جهت پیشبرد اهداف مرکز و بررسی مشکلات با صاحب امتیاز و مشاوران و روانشناسان حداقل هر سه ماه یکبار

۲۰- عدم ارائه اطلاعات یا عدم دسترسی به فایلها و اطلاعات مورد نیاز مراجعان در زمان بازدید ناظرین سازمان بهزیستی از مصادیق تخلفات محسوب می گردد.

۲۱- نظارت بر تکمیل پرونده مراجعان و نتایج حاصل از مداخلات تخصصی و نحوه ارجاع

۲۲- ثبت نام در سامانه آموزش مداوم مشاوران و روانشناسان (LMS) و نظارت بر ثبت نام نیروهای تخصصی مرکز در این سامانه

۲۳- ارسال لیست روانشناسان و مشاوران مطابق دستورالعمل به سازمان بهزیستی

۲۴- برقراری ارتباطهای ضروری با ارگانهای امنیتی از جمله نیروی انتظامی، فتا و... در صورت لزوم

ماده ۸- شرایط و ضوابط نیروی انسانی متخصص

۱- شرایط نیروهای تخصصی مرکز:

۱- دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد یا دکترای روانشناسی تربیتی، مشاوره مدرسه، روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، مشاوره خانواده، روانشناسی بالینی، خانواده درمانی، روانشناسی سلامت، روانشناسی شناختی

تبصره ۱: ارائه مدارک در دو مقطع تحصیلی مرتبط ضروری است؛ یعنی لازم است هر دو مقطع در یکی از گرایشهای روانشناسی یا

مشاوره باشد. در غیر این صورت مطابق دستورالعمل گزینش علمی عمل شود.

۲- کسب ۶۰ امتیاز از موارد ذکرشده در جدول «امتیازبندی جهت متخصصین مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی تخصصی تحصیلی-تربیتی».

۳- حداقل تجربه عملی شامل ۱۰۰ ساعت تجربه عملی قیدشده در جدول امتیازات

تبصره ۲: در جدول امتیازات به این تجربه عملی نیز امتیاز تعلق می‌گیرد.

۴- ارائه گواهی دوره‌های آموزشی تخصصی در حوزه تحصیلی-تربیتی مورد تایید سازمان بهزیستی کشور (حداقل ۹۶ ساعت معادل ۱۲ روز کارگاه ۸ ساعته)

۲- حداقل نیروی انسانی مرکز:

- ۱- يك نفر مسئول فني طبق شرایط ذکرشده در همین دستورالعمل.
- ۲- دو نفر نیروی متخصص (تخصص‌های متفاوت) مطابق شرایط بند ۱ ماده ۸ همین دستورالعمل.

ماده ۹- فضای فیزیکی و تجهیزات مورد نیاز

۱- حداقل فضای فیزیکی:

۱- زیربنای بالاتر از ۶۰ متر

تبصره ۱: در مناطق کم برخوردار زیربنای ۴۵ متر مورد قبول می‌باشد.

۲- دو اتاق جهت ارائه خدمات تخصصی (هر اتاق حداقل به متراژ ۶ مترمربع)

۳- سالن انتظار و پذیرش اولیه (این سالن می‌تواند در مواقعی که مراجعه به مرکز وجود ندارد، به‌عنوان اتاق مشاوره گروهی مورد استفاده قرار گیرد.)

تبصره ۲: رعایت اصول مناسب‌سازی جهت سهولت تردد افراد دارای محدودیت‌های حسی و حرکتی ضرورت دارد و ترجیحاً مراکز مشاوره در مکان‌هایی راه اندازی گردد که اصول مناسب‌سازی جهت تردد معلولین، جانبازان، سالخوردگان، ... رعایت شده باشد.

تبصره ۳: اختصاص فضای فیزیکی معرفی‌شده برای دریافت پروانه فعالیت مرکز مشاوره به فعالیت‌های دیگر مشاوره ضروری است با مجوز کتبی از سازمان بهزیستی کشور باشد.

تبصره ۴: فعالیت دو مرکز مشاوره در دو شیفت جداگانه در یک فضای فیزیکی به شرط اعلام کتبی ساعات کاری به بهزیستی استان بلامانع است.

۲- تجهیزات مورد نیاز مرکز:

- ۱- سیستم رایانه‌ای کامل و چاپگر
- ۲- فایل قفل‌دار جهت نگهداری و ثبت پرونده‌ها به تعداد مورد نیاز
- ۳- میز و صندلی برای متخصصان و مراجعان به تعداد مورد نیاز
- ۴- وسایل دفتری به تعداد مورد نیاز
- ۵- حداقل یک خط تلفن مستقل و دسترسی به خط اینترنت
- ۶- کپسول آتش‌نشانی
- ۷- یک دستگاه آب‌خوری
- ۸- امکانات مرتبط با تهویه، دما و نور

۹- وجود سرویس بهداشتی با امکانات بهداشتی (اعم از مواد شوینده، خشک کن برقی، دستمال کاغذی، سطل زباله)

ماده ۱۰- ضوابط نظارت و رسیدگی و برخورد با تخلفات و شکایات

نظارت بر عملکرد مرکز مطابق با دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) می‌باشد.

ماده ۱۱ - انحلال مرکز

انحلال مرکز مطابق با دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) و بر عهده کمیسیون ماده ۲۶ استان می‌باشد.

ماده ۱۲- مقررات عمومی مرکز

علاوه بر مقررات عمومی مندرج در مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد:

۱- همه مراکز در صورت تعطیلی طولانی‌مدت (بیش از یک ماه) موظفند اولاً به مدت حداقل یک ماه قبل از تعطیلی موضوع را به اطلاع مراجعین برسانند و مداخله درمانی با مراجعان خود را پایان داده یا به نزدیکترین مرکز تحت نظارت سازمان بهزیستی ارجاع دهند.

تبصره ۱: حق انتقال پرونده‌ها مگر با رضایت مراجع به مرکز دیگر وجود ندارد.

۲- درج عناوین خدمات مرکز، منحصر به خدمات ذکرشده در ماده سوم این دستورالعمل می‌باشد و درج هرگونه خدمت دیگری بر روی تابلو تخلف محسوب می‌شود.

۳- نصب تابلو در محل درب ورودی مرکز می‌بایست مطابق دستورالعمل همگون‌سازی ماده ۲۶ صورت پذیرد. چنانچه مرکز در

ساختمانی قرار گرفته که ابعاد خاصی جهت تابلو در نظر گرفته شده است رعایت استاندارد تابلو آن ساختمان مانعی ندارد.

۴- مرکز موظف است برای کلیه مراجعان پرونده تشکیل داده و مشخصات و کلیه سوابق، یافته‌های بالینی و شرح خدمات درمانی ارائه‌شده به آنها را مطابق فرم‌های ارسالی از دفتر مشاوره و امور روان‌شناختی نگهداری و در سامانه آماری مشاوره درج نماید. پرونده و سوابق مراجعان دور از دسترس سایر مراجعه‌کنندگان و پرسنل به‌طور محرمانه نگهداری شود.

۵- تعرفه‌های ابلاغ‌شده از طرف سازمان بهزیستی برای خدمات مورد ارائه در مرکز بایستی در معرض دید مراجعان نصب شده باشد.

۶- اسامی کلیه پرسنل تخصصی، موسس و مسئول فنی در مرکز بایستی در معرض دید مراجعان نصب شده باشد.

۷- در صورت مواجهه با آیین‌نامه‌ها، مکاتبه‌ها، موازین و مانند آنها که از مراجع مختلف غیر از سازمان بهزیستی برای مرکز صادر یا ارسال می‌شود، مرکز موظف است موضوع را از بهزیستی استان کتبا استعلام و تقاضای رفع ابهام نماید.

۸- پس از اعطای پروانه، نصب ساعات فعالیت مرکز در معرض دید مراجعان الزامی است.

۹- مراکز صرفاً در صورتی که مراجع تعیین وقت قبلی انجام داده باشد می‌توانند ۵۰ درصد حق جلسه مشاوره را به عنوان پیش پرداخت دریافت نمایند. چنانچه مراجع یک روز قبل از جلسه تعیین شده وقت خود را کنسل نماید مبلغ پرداخت شده قابل استرداد است؛ ولی چنانچه بدون کنسلی و اطلاع به مرکز، برای مشاوره مراجعه ننموده باشد مبلغ پرداخت شده قابل استرداد نیست.

۱۰- انتشار آگهی تبلیغاتی که موجب گمراهی بیماران یا مراجعین گردد از سوی مرکز ممنوع بوده و استفاده از عناوین مجعول و خلاف حقیقت روی تابلو و سربرگ و یا دادن وعده‌های فریبنده، جرم تلقی شده و با متخلفان برابر مقررات قانونی رفتار خواهد شد.

ماده ۱۳- این دستورالعمل در ۱۳ ماده و ۱۹ تبصره تدوین شده است که پس از ابلاغ قابل اجرا خواهد بود.

پیوست

جدول امتیازبندی جهت متقاضیان تاسیس و مسئولین فنی مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی تخصصی تحصیلی- تربیتی

ردیف	شاخص	امتیاز	حداکثر امتیاز	توضیحات	امتیاز دریافتی
۱	تجربه عملی مشاوره در حوزه تحصیلی- تربیتی	به ازای هر ۱۰۰ ساعت کار عملی: ۵ امتیاز	۳۰	شامل میزان ساعت تجربه عملی قید شده در شرایط تخصصی	
۲	شرکت در کارگاه های آموزشی مرتبط	به ازای هر ۸ ساعت کارگاه آموزشی: ۲ امتیاز	۲۰	کارگاه های برگزار شده در انجمن های علمی معتبر و مورد تایید سازمان بهزیستی، سازمان نظام روانشناسی، آموزش و پرورش، مراکز دانشگاهی و مراکز تخصصی خدمات مشاوره و روان شناختی با موضوع مرتبط و کارگاه های آموزش مداوم روانشناسان در سیستم LMS	
۳	اجرای کارگاه های آموزشی مرتبط	به ازای اجرای هر ۸ ساعت کارگاه آموزشی: ۴ امتیاز	۲۰	کارگاه های برگزار شده در انجمن های علمی معتبر و مورد تایید سازمان، سازمان نظام روانشناسی، آموزش و پرورش، مراکز دانشگاهی و مراکز تخصصی خدمات مشاوره و روان شناختی با موضوع مرتبط با مشاوره	
۴	تالیف کتاب با موضوع مرتبط	هر کتاب: ۶ امتیاز	۲۴		
۵	تالیف مقاله با موضوع مرتبط	هر مقاله علمی پژوهشی: ۳ امتیاز هر مقاله علمی ترویجی: ۱ امتیاز سایر نشریات عمومی: ۱ امتیاز	۲۱		

۶	ترجمه کتاب با موضوع مرتبط	هر کتاب: ۴ امتیاز	۲۰		
۷	اخذ پایان نامه ها ی با موضوع مرتبط	اخذ پایان نامه در دو مقطع تحصیلی ارشد: ۶ امتیاز دکتری: ۱۴ امتیاز	۲۰		
۸	رشته تحصیلی	رشته های تحصیلی کاملاً مرتبط: روانشناسی تربیتی، مشاوره مدرسه: ۱۳ امتیاز سایر رشته های تحصیلی: روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، مشاوره خانواده، مشاوره و راهنمایی، روانشناسی بالینی، خانواده درمانی: ۷ امتیاز	۲۶	اگر رشته تحصیلی در هر دو مقطع کارشناسی ارشد و دکتری کاملاً مرتبط باشد ۲۶ امتیاز (۱۳+۱۳) تعلق می گیرد. اگر رشته تحصیلی در هر دو مقطع کارشناسی ارشد و دکتری کاملاً مرتبط نباشد ۱۴ امتیاز (۷+۷) تعلق می گیرد.	
۹	عضویت در هیات علمی دانشگاه	مربی: ۶ امتیاز استادیار: ۱۲ امتیاز دانشیار: ۱۸ امتیاز استاد: ۲۴ امتیاز	۲۴		
۱۰	تجربه کارآموزشی و تربیتی و مشاوره در مدرسه	(هرسال ۲ امتیاز)	۲۵		
۱۱	پروانه نظام روانشناسی در حوزه تربیتی	دارا بودن پروانه فعالیت حرفه ای به عنوان مشاور از نظام روانشناسی	۱۰		
۱۲	تأییدیه کمیته گزینش علمی		۳۰		
۱۳	نظارت بالینی (سوپرویزن)	به ازای هر ۵۰ ساعت نظارت بالینی: ۱۰ امتیاز	۵۰		

فرم نظارت بر مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی غیردولتی

استان: شهر: تاریخ بازدید: آدرس و شماره تلفن:

مشخصات مرکز:

نام مشاوره:	مرکز	نوع مرکز:	روزهای کاری:	ساعت کار:
نام موسس:	رشته و مدرک تحصیلی:	تاریخ صدور پروانه فعالیت:	تاریخ اعتبار:	
نام فنی:	مسئول	رشته و مدرک تحصیلی:	تاریخ صدور پروانه مسئول فنی:	تاریخ اعتبار:

موضوع	شاخص	خوب	متوسط	ضعیف
وضعیت اداری	نصب پروانه فعالیت مرکز در معرض دید مراجعان			
	نصب پروانه مسئول فنی در معرض دید مراجعان			
	نصب تعرفه ابلاغی در معرض دید مراجعان			
	نصب لیست اسامی مشاوران و تحصیلات و برنامه کاری آنان در معرض دید مراجعان			
	محافظت از اطلاعات پرونده مراجعان (غیرقابل دسترسی افراد غیرمرتبط)			
	وجود فرم‌های آماری طبق فرم ارسالی معاونت مشاوره			
	استفاده از سامانه آماری مشاوره (CRM)			
	بایگانی نامه‌ها و مکاتبات			
	وجود کد ۱۰ رقمی مشاوره تلفنی			
تأیید				

نیروی انسانی	حضور مستمر مسئول فنی در مرکز		
	وجود نیروهای تخصصی طبق دستورالعمل		

موضوع	شاخص	خوب	متوسط	ضعیف
وضعیت پذیرش	وضعیت وقت‌دهی (موارد اورژانسی، فاصله زمانی بین جلسات)			
	وجود دفتر وقت‌دهی و اسامی مراجعان			
	ثبت میزان وجه دریافتی (برای تشخیص اینکه آیا مطابق تعرفه است یا خیر)			
	پذیرش مراجعان دارای یاری برگ و مستندات			
توضیحات				
فرآیند سنجش (بر اساس پرونده‌ها)	وجود پرونده فردی برای مراجعان طبق فرمت پرونده ارسالی معاونت مشاوره			
	وجود شرح حال مراجع، ثبت تاریخ مراجعه، تشخیص اولیه مشکل			
	ثبت مداخلات مشاوره‌ای			
	بررسی پرونده های روانسنجی توسط مسئول فنی مرکز			
	وجود مستندات ارجاع			
	پیگیری وضعیت درمان توسط مشاور یا مددکار			
توضیحات				
فعالیت‌های مشاوره	مشاوره فردی			
	مشاوره گروهی			
	آموزش گروهی به مراجعان			
توضیحات				
آموزش	برگزاری جلسات درون‌گروهی (هم‌آموزی) مشاوران و مسئول فنی			

			برگزاری جلسات گزارش مورد (case report)	
				توضیحات

تهیه کننده :

کارشناس مسئول شهرستان

تایید کننده :

کارشناس ناظر استان